

Prímásversenytől a tehetséggondozásig

Értékmentés a Hagyományok Házában

Néhány éve a cigányzenészek is megmutathatják tudásukat a híres balatonfüredi Anna-bálon; nemrég pedig sikeres cigányzenei mesterkurzust tartott az érdeklődőknek Radics Ferenc. A Magyar Állami Népi Együttes zenekarvezető prímása és Pál István Szalonna már hosszú ideje tevékenykedik azért, hogy megőrizzék és minél gyakrabban a figyelem középpontjába állítsák a cigányzenét. Most a Muzsikáló Budapest elnevezésű programra válogatják a legkiválóbb jelentkezőket, és szervezik a zenekarokat, amelyek nyáron éttermekben népszerűsítik a műfajt.

➔ Réfi Zsuzsanna

„Két esztendeje dolgozunk azon, hogy ismét minél több helyen szóljon a cigányzene, felhívva a közönség figyelmét erre az értékre – meséli Radics Ferenc. Most a Miniszterelnöki Kabinetiroda és a Hagyományok Háza közösen hirdett pályázatot. A Muzsikáló Budapest program keretében, a nyári hónapokban tizenkét budapesti étteremben játszanak majd cigányzenekarok. Nagyon sok muzsikus jelentkezett már, gyűjtjük a legjobbakat, és egy bizottság – amelynek munkájában Kerényi Imre miniszterelnöki megbízott, Kelemen László, a Hagyományok Házának főigazgatója, Sánta Ferenc, Tóth Kálmán, a Taverna Rt. volt vezérigazgatója; Pál István Szalonna és jómagam veszek részt – dönt arról, hogy ki melyik együttesbe kerüljön. Természetesen hagyományos cigányzenekarokat állítunk össze, amelyekben a muzsikusok létszáma négy és hét fő között mozog. Bízunk benne, ez a kezdeményezés is segít abban, hogy sokan újra felismerjék, mekkora örömet, felszabadulást okoz ez a zene, s hogy olyan kincsünk ez, amelyet nem szabad veszni hagynunk. Korábban sok évtizeden keresztül élvezték az emberek, és temérdek turista hallgatta örömmel a cigányzenét. Ma viszont nagyon kevés helyen talál az érdeklődő élőzenét. Pedig ha valaki szórakozni akar, akkor ugyanazokat a dalokat veszi elő, amelyekre vigadni vagy sírni is lehet. Az Akácós utat, az Az a szép-et azonban nem lehet egy géptől megrendelni... Bízom benne, hogy a mostani kezdeményezés segít abban, hogy mind a vendégek, mind az éttermek igényeljék a cigányzenét. A minőséget, az élőzene varázsát szeretnénk ismét népszerűvé tenni” – mondja Radics Ferenc.

A műfaj megmentéséért már sok-sok év óta igyekeznek minél többet tenni Pál István Szalonnával, a Magyar Állami

Fotó: Bege Nóra

Népi Együttes művészeti vezetőjével és prímásával. Az Anna-bálon az egyik évben a népzeneészek, a másikban pedig a cigányprímások mérik össze tudásukat. Tavaly cigányzenei tehetséggondozó kurzust is rendeztek, amelyen a cigányzenészek és a népzeneészek egymástól tanulhattak. „Akkora volt iránta az érdeklődés, hogy rögtön felhívtak Ukrajnából és Erdélyből is, hogy szeretnék, ha ott is tartanék ilyen foglalkozást. Szalonnával pedig a további tervünk az, hogy mindennek megteremtjük az oktatási rendszerét is a Hagyományok Házán belül. Akárcsak azt a kategorizálást, ami korábban tudásuk szerint rangsorolta a muzsikusokat. Fontos, hogy a fiataloknak tanulási, és aztán fellépési lehetőségeket is teremtsünk. Látniuk kell, hogy érdemes zenélni, ebből a hivatásból is meg lehet élni. Jövőképet kell nyújtanunk a számukra. Annak idején én is 12 évesen kezdtem a Rajkó Zenekarban, ahol remekül működött az iskolai rendszer, és olyan emberektől tanulhattam, mint például Berki László. Magam is szeretném az eltelt évtizedek során megszerzett tudást a fiamnak továbbadni. A cigányzene eltűnésével, esetleges megszűnésével olyan kultúrát veszítenénk el, ami több évszázados múltat tekint vissza. Meg kell hát tennünk mindent az értékmentésért. Szalonnával ezen dolgozunk, a kurzus, a verseny után az éttermi muzsikálás is egy lépcsőfok, majd következhet az oktatás” – mondja befejezésül Radics Ferenc.